

Právo na informácie – Príručka pre orgány verejnej moci pri odoberaní odtlačkov pre Eurodac

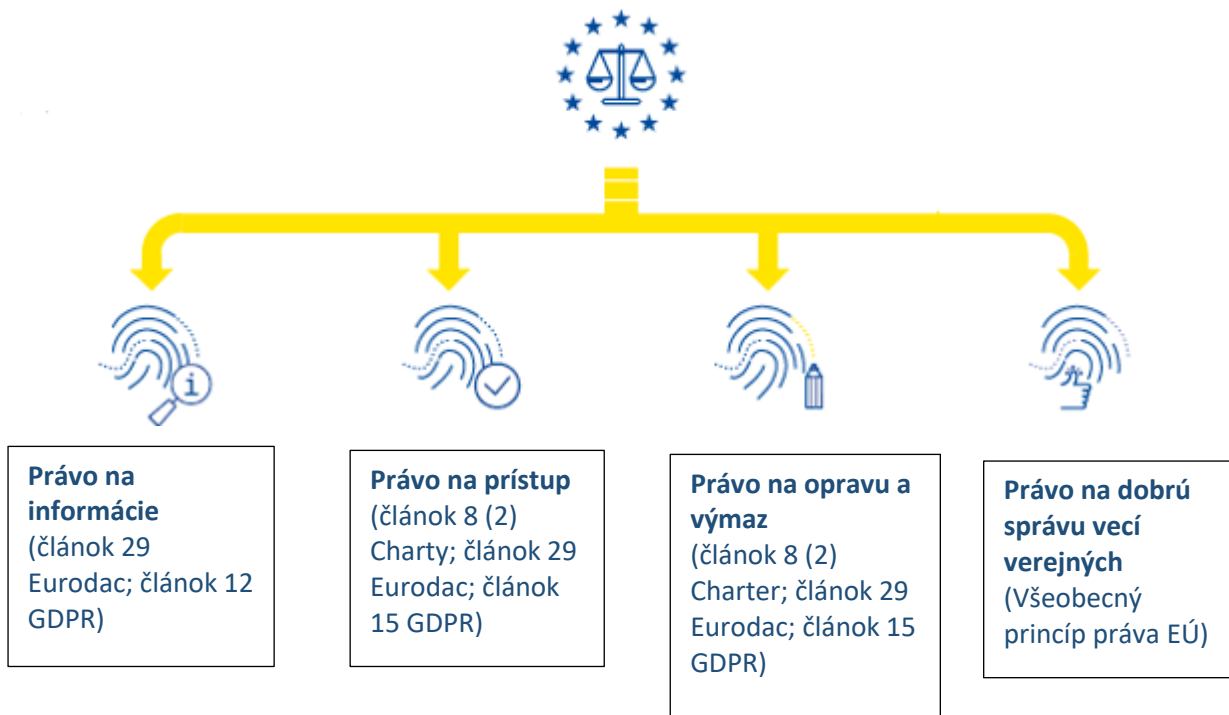
Žiadatelia o azyl a migranti zadržaní na vonkajšej hranici majú povinnosť poskytnúť odtlačky prstov. Pri odoberaní odtlačkov majú právo porozumieť, kto a prečo ich osobné údaje spracúva. Majú tiež právo vedieť, aké údaje sú uchovávané a na ako dlho. Mali by vedieť, ako získať prístup k ich osobným údajom, ako ich opraviť či vymazať v prípade, že sú údaje nesprávne a koho pre tieto účely kontaktovať.

V praxi je však poskytovanie informácií o všetkých aspektoch ohľadom spracúvaní údajov v čase odoberania odtlačkov pre úradníkov výzva.

Ľudia často nemajú vedomosť o tom, prečo svoje odtlačky prstov poskytujú a čo sa s nimi následne deje.

Tento leták má pomôcť úradníkom a inštitúciám v zrozumiteľnej a dostupnej forme informovať žiadateľov o azyl a migrantov o spracúvaní ich odtlačkov prstov v Eurodacu.

Právne predpisy EÚ vzťahujúce sa na právo na informácie pri spracúvaní biometrických údajov v Eurodacu

*Charta = Charta základných práv Európskej únie
GDPR = Všeobecné nariadenie o ochrane údajov*

Čo je to Eurodac?

Eurodac je skratka pre *European Asylum Dactyloscopy* - uchováva, spracúva a porovnáva odtlačky prstov žiadateľov o azyl a migrantov zadržaných na vonkajšej hranici. Pomáha členským štátom EÚ zodpovedným za vyšetovanie žiadosti o azyl pri identifikácii. V budúcnosti bude okrem odtlačkov prstov uchovávať aj meno, snímku tváre a iné osobné údaje.

FRA spolupracuje so žiadateľmi o azyl a poznáva, že informácie sú najefektívnejšie, keď:

- sú informácie poskytované oboma spôsobmi - aj písomne aj ústne.
- je prítomný alebo ľahko dostupný tlmočník pre otázky.
- sa poskytne kópia zozbieraných osobných údajov. Toto pomáha umožniť výkon práva na prístup a práva na opravu a výmaz údajov.

Ako poskytnúť informácie?

Informácie musia byť:

- poskytnuté v čase odoberania odtlačkov prstov;
- stručné, transparentné, zrozumiteľné a v ľahko dostupnom formáte;
- napísané jasne a zrozumiteľne, prispôsobené potrebám zraniteľných osôb ako napríklad deťom;
- poskytované aj v ústnej forme, ak je to nevyhnutné;
- v jazyku, ktorému osoba rozumie.

Zdroj: Nariadenie Eurodac 603/2013 (Článok 29), Všeobecné nariadenie o ochrane údajov 2016/679 (Článok 12).

Čo môžete urobiť?

- Sprístupniť [European Commission's standard leaflet on the Dublin procedure](#) v relevantných jazykoch.
- Vypracovať zrozumiteľné materiály (e.g. letáčky, videá, plagáty).
- Sprístupniť informácie elektronicky a výrazne zviditeľniť na webovej stránke prevádzkovateľa.
- Opakovať informácie, napríklad počas informačných stretnutí skupín.
- Doplniť kľúčové informácie tiež ústnym podaním v jednoduchej forme (napr. informácia označená symbolom reproduktora).

Aké informácie poskytnúť?

Právo EÚ vyžaduje, aby sa poskytovali tieto informácie:

informácia podaná písomne

informácia podaná ústne

Vysvetliť, že poskytnutie odtlačkov prstov je povinnosť

pre každého žiadateľa o azyl a migranta, ktorý má viac ako 14 rokov. Odtlačky sú uložené do odtlačkovej databázy EÚ (EURODAC).

818181

Vysvetliť, čo sa uchováva

desať odtlačkov prstov, rod, krajina, v ktorej sa odtlačky prstov odobrali, miesto a dátum žiadosti o azyl (ak je to aplikovateľné). Žiadne iné osobné údaje sa neukladajú. V prípade, že sa zbiera viac osobných údajov inštitúciami pre národné účely, napríklad meno a vek, migranti by mali byť informovaní o dôležitosti poskytnutia správnych údajov.

Informovať, že odtlačky prstov sú uchovávané 10 rokov (ak ide o žiadateľa o azyl) alebo 18 mesiacov (ak ide o migranta). Po uplynutí tejto doby, Eurodac údaje automaticky vymaže.

Poukázať na to, že príslušné azylové a imigrantské inštitúcie majú prístup k týmto údajom.

Oznámiť, prečo sa odtlačky prstov zbierajú

Napríklad: *“odoberáme vaše odtlačky prstov, aby sme vedeli, ktorá krajina v rámci EÚ je zodpovedná za rozhodnutie, či máte právo zostať na tomto území alebo nie. Ak sa presuniete do inej krajiny EÚ, riskujete, že budete poslaný napäť do krajiny, ktorá vás prvýkrát registrovala.”*

Poukázať na to, že polícia a Europol môžu mať k týmto údajom prístup za prísnych podmienok.

Na to aby sme: predchádzali, odhaľovali a vyšetrovali terorizmus a ostatné závažné trestné činy. Krajina pôvodu k údajom nemá prístup.

Popísať informácie o právach osoby:

— právo na prístup a získanie kópie údajov a právo na opravu a výmaz údajov, ak sú chybné

Informovať o procese:

koho kontaktovať, ako a dokedy bude odoslaná odpoveď. Zodpovednosť prevádzkovateľa.

— **podať sťažnosť.**

Informovať o procese:

pre tento účel je nutné uviesť kontaktné údaje národného dozorného orgánu pre ochranu údajov.

Deti

Deti sú osobitná zraniteľná kategória a zaslúžia si zvýšenú pozornosť. Pre účely Eurodacu je zákonný zber odtlačkov prstov iba tým deťom, ktoré dovŕšili aspoň 14 rokov veku. Čo sa týka osobných údajov, deti majú rovnaké práva ako dospelí. Deti pod 18 rokov majú právo byť informované spôsobom, ktorý je pre ne vhodný. Mali by ste:

- Usmievať sa, byť priateľskí, slušní, empatickí a pozorní.
- Prispôbiť prístup a jazyk veku dieťaťa.
- Hovoriť jasne, aby dieťa riadne počulo.
- Používať vizuálne pomôcky ako napríklad videá alebo letáčky vhodné pre deti.
- Overiť si, že dieťa porozumelo informáciám, ktoré mu boli poskytnuté.
- Mať prítomného rodiča alebo nositeľa rodičovských práv a/alebo dôverníka, ktorý dieťa sprevádza.

Neschopnosť a odmietnutie poskytnúť odtlačky prstov

Môže sa stať, že žiadatelia o azyl a migranti s fyzickým postihnutím nebudú schopní poskytnúť odtlačky prstov. Prípadne iní túto povinnosť odmietnu splniť. V prípade odmietnutia povinnosti poskytnúť odtlačky prstov, zopakovanie poskytnutých informácií a efektívne poradenstvo môžu znížiť riziko použitia donucovacích opatrení. V tomto zmysle odporúčame pozrieť: [FRA Fundamental rights implications of the obligation to provide fingerprints for Eurodac.](#)

Zdroje

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (nariadenie EURODAC)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (nariadenie GDPR)
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 118/2014 z 30. januára 2014, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1560/2003, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 ustanovujúceho kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov
- FRA- EDPS-CoE-ECTHR (2018), *Príručka pre ochranu osobných údajov, edícia 2018*
- FRA (2015), *Dôsledky povinnosti poskytnúť odtlačky prstov do Eurodacu na základné práva.*
- *Pracovný dokument Komisie o vykonávaní nariadenia Eurodac, pokiaľ ide o povinnosť odoberať odtlačky prstov, SWD (2015) 150 final, Brusel, 27.5.2015.*

FRA – EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

fra.europa.eu

 facebook.com/fundamentalrights

 twitter.com/EURightsAgency

 linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency

© FRA, 2019

© Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019

Print ISBN 978-92-9474-743-3 doi:10.2811/552144 TK-03-19-638-EN-C

PDF ISBN 978-92-9474-742-6 doi:10.2811/77818 TK-03-19-638-EN-N

Some elements of icons come from: © iStock.com/Marvid; © iStock.com/vasabij;

© iStock.com/da-vooda

Publications Office
of the European Union